

Pražský kurýr

MIROSLAV KALOUSEK:

OBRANA SVOBODY JE ZÁSADNÍ TÉMA

UVNITŘ: KURZ SEBEOBRANY POKRAČUJE | SOUTĚŽ O CENY | KŘÍŽOVKA A SUDOKU

Poznejte místo a vyhrajte cenu!

Také v tomto čísle jsme pro vás připravili oblíbenou poznávací soutěž. Napište nám, kde se nachází vyfotografovaná pamětní deska Ference Liszta.

Pište na: kuryr@pha.top09.cz, a to nejpozději do 31. března 2014. Výherci budou vyrozuměni.

1. cena:

Večeře pro dva v restauraci v Praze 1

2. cena:

Dvě vstupenky do divadla

3. cena:

Poukaz do knihkupectví

Výherci z minulého čísla:

1. cena: Helena Pleslová
2. cena: Libor Hurník
3. cena: Milan Vicena

Výherci budou vyrozuměni.

Fejeton

Tento sloupek píše u ranního hrnku kávy po několika málo hodinách spánku. Řízení včerejšího zastupitelstva se protáhlo až do pozdních večerních hodin.

Ve vzduchu je cítit nejenom jaro, ale i blížící se čas komunálních voleb. Některé projevy zastupitelů začínají trochu připomínat natřásání tetřeva hlušce v blízkosti samičky. A což teprve, když se k některému bodu dostaví zástupci sedmé velmoci s kamerou. Projevy začnou být tak teatrální a zanícené, že začínám mít obavy, aby se někteří nezakousli do mikrofonu. To by však asi nebylo to nejhorší, občas se i na divadle setkáme se špatným kusem. Mnohem více mě však mrzí, že součástí jednání zastupitelstva se čím dál častěji začínají stávat rovněž osobní útoky.

Co s tím? Mohu na kolegy z jiných stran pouze morálně apelovat, aby neskouzávali k podpásovým krokům ani k laciným agitkám. Žádné opravdu účinné nástroje v rukou nemám... Za zastupitele TOP 09 nicméně slibuji, že my se takto chovat nebudeme a že toto volební období dokončíme s otevřeným hledím.

Oldřich Lomecký

[facebook.com/OldrichLomecky](https://www.facebook.com/OldrichLomecky) facebook

twitter.com/OldrichLomecky twitter

www.oldrichlomecky.cz www

Časopis Pražský kurýr
Vydavatel: TOP 09, IČ: 71339728 | Sídlo a adresa redakce: Týršův dům, Ujezd 450/40, 118 00 Praha 1 – Malá Strana | Distribuce: Česká pošta | Registrace: MKČR E 19511 | Foto: redakční archiv

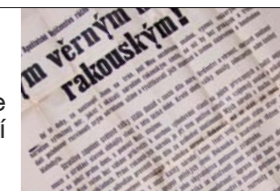
4-5 Události

V boji s hlukem radnice spojila síly s podnikateli. Výsledkem jsou konkrétní opatření.

6-7 Téma

Letošní rok si připomínáme několik významných výročí včetně pádu komunismu.

8 Tenisová školka

Pokud se chcete naučit hrát tenis, sledujte novou rubriku, jež vás provede prvními kroky.

10-13 Rozhovor

O aktuálním dění jsme mluvili s 1. místopředsedou TOP 09 Miroslavem Kalouskem.

14-15 Sebeobrana

Kurz sebeobrany pro naše čtenáře připravuje uznávaný mistr a člen TOP 09!

27 Recept

Pochutnejte si na vepřových játrech připravených podle našeho receptu.

Proti hluku v centru postupujeme společně

Dobrá zábava ve večerních hodinách a klidný spánek místních obyvatel se při dobré vůli nemusí navzájem vylučovat.

Krůček po krůčku postupujeme v debatě o omezení hluku a dalších problémových jevů v Praze 1. Po mediální „dělostřelecké přípravě“, kterou obstaral koaliční partner, nastoupil věcný dialog se všemi, kteří mají k tomuto tématu co říct.

Při setkání, jež se uskutečnilo 27. února na radnici, jsme se zástupci podnikatelů a obyvatel naší městské části mluvili o konkrétních návrzích, jak zajistit lidem klidné spaní a přitom neomezovat podnikání absurdními návrhy typu zavírací hodina v deset večer apod.

Chtěl bych velmi poděkovat všem, kteří nejenže podepsali petici proti hluku, ale díky jimž také vzniklo memorandum navrhuující řešení nespokojivého stavu. K řadě návrhů vzešlých z memoranda – například umístění informačních cedulí se sdělením, že se návštěvníci Prahy 1 pohybují v zóně, kde je zakázáno pít veřejně alkohol – se radnice ráda přihlásila. O některých dalších budeme muset ještě diskutovat.

Problémem je, že k memorandu se nepřipojily zdaleka všechny podniky. Jsem ale přesvědčen, že až se poda-

ří uvést do praxe všechna potřebná opatření, ani majitelé opravdu „zlobivých“ podniků nakonec nezůstanou stranou snahy zklidnit večerní a noční život v naší městské části.

Málokdo chce být černou ovci – a pak také platí to, že proti několika hříšníkům se postupuje mnohem lépe než proti plošné nekázní.

Zdeněk Skála

předseda bezpečnostní komise za TOP 09

Ke zlepšení MHD v centru by měl přispět minibus

Městská část Praha 1 již delší dobu připravuje zavedení linky minibusu, která by propojila Malou stranu od Nemocnice pod Petřínem přes Staré Město, Nové Město, Petruskou čtvrti až na Florenc. Tato informace, kterou zveřejnila média, vyvolala nebyvalý ohlas u našich spoluobčanů a množí se dotazy, kdy že to bude a zejména, kudy minibus pojede.

Uvažovaná linka minibusu ve svém námětu je myšlenkou, se kterou přišli už naši předchůdci na radnici naší městské části v minulém volebním období, a protože to je i podle našeho názoru záměr správný, přistoupili jsme aktivně k jeho realizaci.

Rádi bychom, aby minibus jezdil ještě v závěru letošního roku. V druhé půli ledna se uskutečnila zkušební jízda vzorkového minibusu, které se zúčastnili i zástupci Městské části Praha 1. Tato zkušební jízda v praxi ukázala skutečnou průjezdnost ulic a ukázala také v několika případech i na nutné drobné korekce. Minibus by se měl stát integrovanou součástí MHD a výrazně by měl zlepšit dopravní obslužnost zejména Starého Města,

Nového města a Petruské čtvrti, odkud je k nejbližší MHD, zejména pro starší a méně pohyblivé spoluobčany, poměrně daleko. Minibusy by měly být také ekologické, a to v tom smyslu, že by je neměl pohánět žádný spalovací motor, ale elektromotor, takže by neměly zatížit ovzduší středu města škodlivými spalinami. ROPID, jako regionální organizátor pražské integrované dopravy, organizuje v současné době výběrové řízení na dodavatele a provozovatele těchto minibusů.

Trasa, která byla předběžně vybrána, vede od Nemocnice pod Petřínem přes Malostranské náměstí a dále ulicemi Letenskou přes Mánesův Most do Široké a Platnéřské ulice a přes Maiselovu, Jáchymovu a Pařížskou na Staroměstské náměstí. Odtud pak do Dlouhé, Masné, Rybné a Revoluční. Zde zatočí do Truhlářské ulice a Petruskou ulicí na konečnou v ulici Na Florenci. V opačném směru pojede minibus po ulici Na Poříčí do Zlatnické a Soukenické a pak přímo do Dlouhé, následně vpravo do Rybné na Haštalské náměstí. Bílkovou ulicí pak do Ši-

Minibus je velmi praktický dopravní prostředek.

roké a Žateckou do Kaprovy a na Mánesův most. Valdštejnskou ulicí potom na Malostranské náměstí a dále do Karmelitské a Vlašskou k Nemocnici pod Petřínem. Čtenářům se omlouváme za podrobnější výčet ulic na trase, ale nejčastější dotazy našich spoluobčanů směřovaly právě k získání informace, zda minibus pojede poblíž jejich bydliště.

Je tedy zřejmé, že minibus by měl výrazně přispět, na celkem devíti zastávkách v obou směrech, k lepší dopravní obslužnosti významného a poměrně rozsáhlého území Městské části Praha 1.

Naše městská část se bude na realizaci finančně podílet, a to především na zřízení a označení zastávek.

Do začátku pravidelného výjezdu prvního minibusu na trať je sice ještě několik měsíců, ale jsme názoru, že minibus opět přispěje ke zkvalitnění života na magickém území naší historické městské části. Držme si palce, aby se nepříhodilo něco, co realizaci může odložit.

Ing. Jiří Veselý

radní pro dopravu za TOP 09

Historické okénko

Letošní rok 2014 je rokem mnoha významných událostí. Budeme slavit 100 let od počátku Velké války, uplyne 75 let od vypuknutí 2. světové války a v neposlední řadě oslavíme 25 let od Sametové revoluce. Letos projdeme mnoho výročí, které mají jedno společné – touhu Čechů po svobodě. Zastavme se na chvíli a vzpomeňme na události, které pro československou repektive českou státnost mají naprosto zásadní význam. Pojďme dnes zavzpomínat na 1. světovou válku.

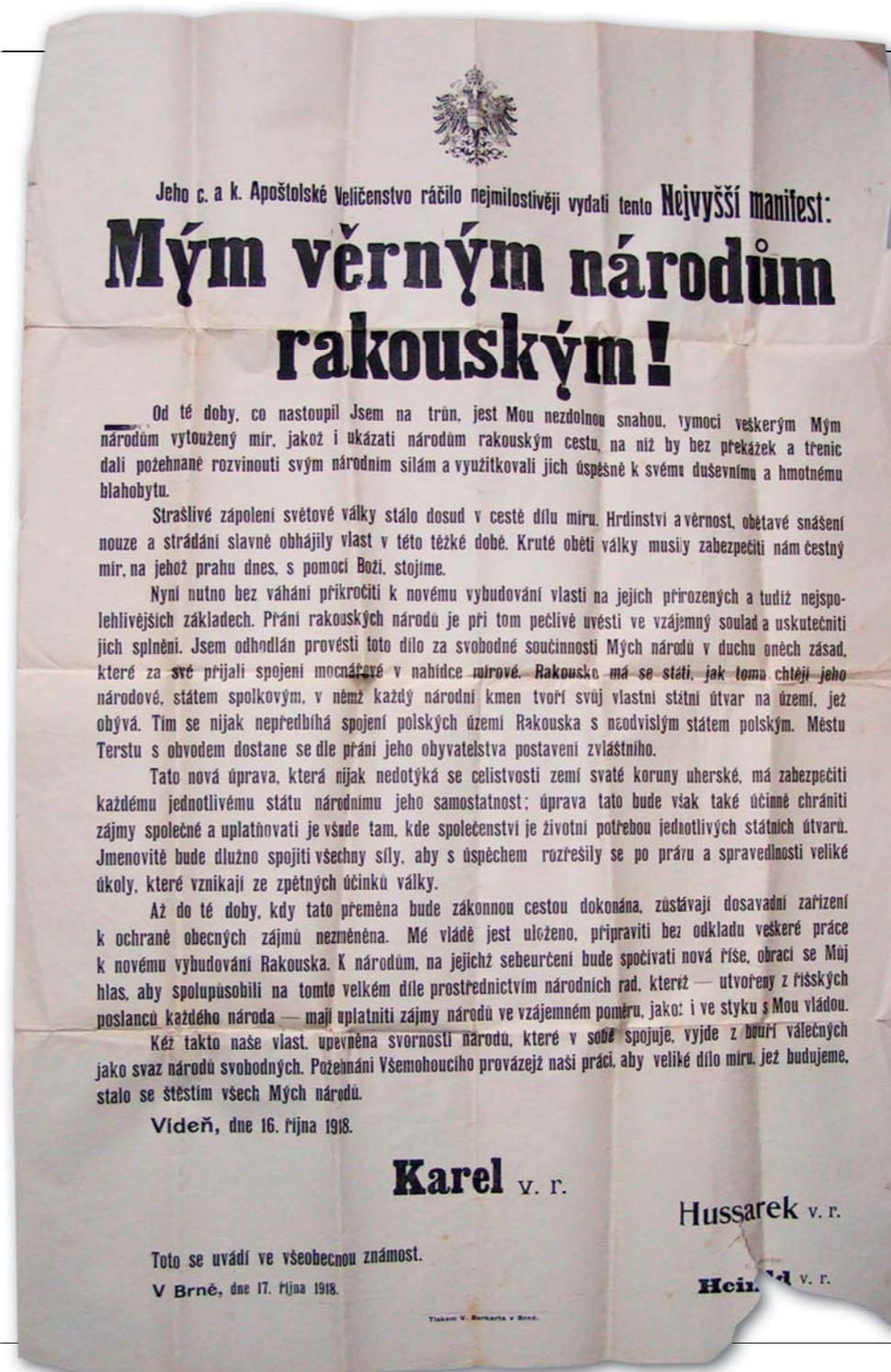

Historické události v dobovém tisku...

Velká válka

„Bylo mým nejvroucnějším přáním, abych léta, která z Boží milosti jsou mi ještě dopřána, mohl zasvětit dílům míru a uchránil Svoje národy před těžkými oběťmi a břemeny války...“ Takto začíná manifest rakousko-uherského císaře Františka Josefa I. vydaný 28. 7. 1914, který zasáhl do životů nejméně české i slovenské rodiny. Mnoho synů vlasti se již nikdy nevrátilo, mnozí byli do konce života zmrzačení tělesně, nicméně válka zanechala nesmazatelné stopy ve všech obyvatelích. Ve dnech následných se na území mocnářství mobilizuje, avšak naši krajané jak ve Francii, tak i na Ukrajině (v tehdejších

carském Rusku) se rozhodli jinak. V Paříži probíhá demonstrace „Prýč s Rakouskem!“ a hned vzápětí národní spolek Sokol a Československý spolek Rovnost utváří delegaci pro jednání s francouzskou vládou. O pár týdnů později už krajané rukují do Cizinecké legie, kde vzniká Rota Nazdar. Zcela nezávisle, ve stejném čase, ale na místě několik tisíc kilometrů vzdáleném, se místní Sokolové snaží zabránit deportaci občanů Rakousko-Uherska. Po mnoho jednáních se jim podaří věc téměř nevidaná. Nejen že nedojde k deportaci zpět do „nenáviděného“ mocnářství, ale je jim umožněno vytvořit vojenskou dobrovolnickou

skupinu – v Kyjevě vzniká Česká družina.

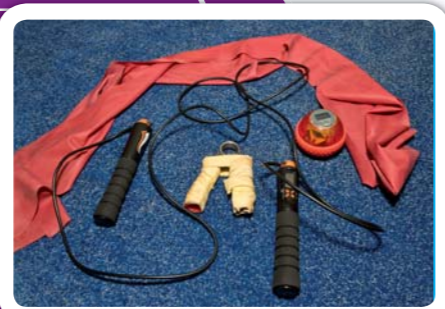
Na straně jedné vojáci v rakousko-uherských barvách, ti, kteří spatřovali možnost vydobýt sebeurčení v rámci monarchie, a na straně druhé dobrovolci, nejprve v uniformách států Dohody a posléze v barvách ještě neexistujícího Československa, kteří nejdříve stáli proti Rakousko-Uhersku a teprve později bojovali za myšlenku samostatného státu. Za hrdiny si troufám označit obě strany.

Dnes se můžeme jen dohadovat, jak by dopadla vyjednávání Otců zakladatelů Československa, kdyby za „jejich“ myšlenku samostatného státu nebojovali legionáři. O věhlasu legií netřeba dlouze psát, zeptáme-li se Francouzů na bitvu u Arrasu, Italů na Doss Alto, Ukrajinců na Zborov, dostane se nám jednoznačné reakce o hrdinství našich vojáků. Dokonce i v bolševickém Rusku se s našim vojskem pojí úsloví: „Lučše s čertami čem s Čechami vojevat! – Raději bojovat s čerty, než s Čechy!“

Hluboce se skláním před odvahou našich bojovníků za svobodu, kteří i s vědomím toho, že výsledek války je nejistý, hrdě nasazovali svůj život. Bojovali za vizi našeho samostatného státu i přesto, že jim v případě vítězství Ústředních mocností hrozil trest smrti za vlastizradu. Vzpomeňme, v této souvislosti, našich sousedů jako byl například generál Václav Petřík, velitel 9. střeleckého pluku Karla Havlíčka Borovského. Možná i vy znáte příběh některého z těchto hrdinů, sousedů či příbuzných, proto budu ráda, pokud se o něj budete chtít podělit. Pište na email tereza.zackova@praha1.cz

Tereza Žáčková Motalová
členka RO TOP 09

Zkuste se naučit hrát tenis! První krůčky v oblíbeném sportu přibližuje místostarosta Jan Krejčí, který před lety patřil mezi 500 TOP hráčů na světě. V dnešním díle prozrazuje, jaké si pořídit vybavení.

Tenisová školka

V dnešní době není problémem sehnat jakékoli, i to nejlepší, vybavení, ale v případě začátečníků pochopitelně postačuje kvalita za rozumnou cenu. Pokud s tenisem začínáte, mohli byste se s veškerým vybavením vejít do částky 5000 korun. Doporučuji navštívit některý ze sportovních obchodů a tam si celé vybavení „nakoupit na klíč“.

Při zkoušení tenisové obuvi doporučuji silnější ponožku, která prověří, jestli boty opravdu pohodlně sedí. Samozřejmostí jsou sportovní ponožky, nikoli klasické.

Šortky si vyberte podle vlastního vkusu, projděte se v nich, udělejte si pár pohybů, abyste zjistili, jestli vám vyhovuje jejich délka. Kdo chce nosit delší šortky jako Rafael Nadal, směle do toho!

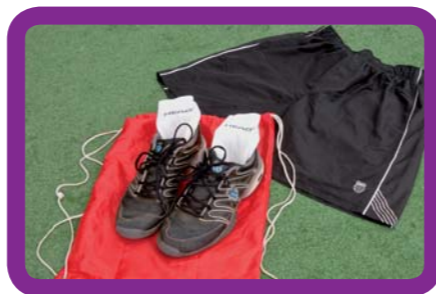
Tričko by mělo dobře odvádět pot, vyvarujte se častého omylu začátečníků, kteří si kupují bavlnu. Ta sice dobře saje, ale pot neodvádí. Sportovní trika z moderních materiálů tohle umějí.

Kvůli slunci si kupte kšiltovku a také tepláky do chladnějšího počasí. Nezapomeňte na potítko, které zabraňuje stékání potu do dlaně.

Do tenisových začátků doporučuji

spíše lehkou raketu. Určitě neprohoupíte, když si koupíte beztlakové míče značky Tretorn, které dlouho vydrží (klasický míček po otevření plechovky zhruba po dvou týdnech změkne).

Na závěr si zakupte i švihadlo, posilovač zápěstí, případně powerball. O rozcvičení před hrou si povíme příště.

Omezení hazardu v Praze 1 v kostce

Prohibice je nesmyslné řešení.

Pro kasina platí nejprísnejší pravidla.

Všetchna navíc podepsala zvláštní kodex.

Městská část snížila počet povolených adres z 56 na 21.

Radnice kasina pravidelně kontroluje.

„Díky přijatým opatřením hazard v Praze 1 nepředstavuje sociálně-patologické nebezpečí tak, jak někteří říkají. Kdo tvrdí opak, hledá problém tam, kde není.“

Jan Krejčí, MBA
zástupce starosty

Miroslav Kalousek: Obrana svobody je zásadní téma

Opravdová osobnost – tak lze bezesporu označit I. místopředsedu TOP 09 Miroslava Kalouska, jehož někteří velmi uznávají, zatímco jiní zatracují. Jedno je ale jisté: dlouholetý koryfej české politiky jako jeden z mála uvažuje státnicky. Nejen o tom více v rozhovoru tohoto čísla.

Letos na podzim uplyne pětadvacet let od návratu demokracie do naší vlasti. Jak toto čtvrtstoletí – jako člověk, který byl po celou dobu významně „u toho“ – hodnotíte?

Každý, kdo dokáže být jen trochu objektivní, musí uznat, že posledních dvacet pět let bylo nejšťastnějším obdobím naší země.

Získali jsme svobodu a právo naložit s ní podle svého. Svoji bezpečnost jsme zajistili vstupem do NATO. Sdílíme společné kulturní hodnoty a společnou cestu k prosperitě se svými partnery v EU. Jistě, nevyhnuli jsme se řadě chyb. Většina z nich má své morální příčiny. Pokřivená morálka z desítek let komunistického bezpráví nás bude doprovázet ještě několik generací. To ale nic nezmění na tom, že v historii nenajdeme etapu takového blahobytu a bezpečí, jakého se nám dostalo za minulé čtvrtstoletí. Budoucnost navíc máme pouze ve svých rukou.

Jak byste zhodnotil současný stav české společnosti?

Částečně jsem na to už odpověděl. Většina problémů má svoje morální příčiny. K negativním jevům bych přidal ještě malou sebe-důvěru. Finanční trhy, které půjčují vládám peníze, věří v naši budoucí prosperitu nejvíce ze všech zemí v regionu. Kdybychom si věřili alespoň tolik, jako nám věří ti, kteří nám půjčují.

Hlavní nadějí pro budoucnost je

pak tvořivost, pracovitost a fortel českých občanů.

Co nabízí TOP 09 voličům v době, kdy se boří systém politické soutěže tradičních stran?

Doufám, že se nehroutí. Je zpochybňován těmi, kteří by si přáli jiné uspořádání, než liberální parlamentní demokracii. Ta je totiž založena na volné soutěži politických stran. Není to systém dokonalý a bezchybný. Historie nás ale učí, že všechny alternativy omezí lidem jejich práva a svobody. Obrana svobodného demokratického systému je pro TOP 09 zásadní prioritou.

Máte nějaký recept na to, jak zastavit trend, kdy před každými volbami vznikají nesystémové strany, které mají velké ambice a vzápětí se rozpadnou?

Jediný recept je vzdělání a používání vlastního rozumu. Bez zapojení vlastní šedé kůry bude řada lidí vždycky náchylná uvěřit populistickým slibům a jednoduchým řešením, které v realitě nemohou fungovat, nebo fungují za mnohem větší cenu, než je jejich přínos.

V médiích se objevily fámy o údajných neshodách mezi TOP 09 a STAN. Můžete uvést na pravou míru tyto zavádějící informace?

Karel Schwarzenberg, Petr Gazdík i já jsme to přesvědčivě vyvrátili jako účelovou lež, která měla poškodit naši spolupráci. Se změn-

nou vlastníka některých médií si budeme muset na účelové lži více zvykat a nepodléhat jim na první přečtení.

TOP 09 je od počátku spojena s vámi a Karlem Schwarzenbergem. Jak blízko či daleko je chvíle, kdy váš silný tandem vystřídají jiní kolegové, a co to bude znamenat pro „topku“?

Karel a já jsme takzvaní „otcové zakladatelé.“ V každé straně nastane chvíle, kdy zakladatelé jsou vystřídáni. Kdy to nastane, nevím. Víím ale, že TOP 09 je dnes již vybudovaná standardní demokratická strana se základnou schopných a zajímavých osobností ve všech patrech politiky. I kdybychom skončili třeba zítra, nemám o budoucnost TOP 09 obavy.

TOP 09 sestavila do voleb do Evropského parlamentu kvalitní kandidátku. Jsou ale tyto volby pro „topku“ opravdu tolik klíčové? A jak byste jejich význam porovnal s parlamentními volbami?

Každé volby jsou nesmírně důležité, protože si v nich politická strana ověřuje a obnovuje svoji legitimitu zastupovat ty občany, kteří jim věří. Protože máme ambici a povinnost zastupovat národní zájmy u společného stolu se svými partnery v EU, snažili jsme se na prvních pěti místech kandidátky umístit skutečné mezinárodní autority pro klíčové oblasti. Těmi jsou: bezpečný finanční trh a ochrana vkladů, jednoduchá evropská legislativa, ochrana životního prostředí a ochrana lidských práv. Personální zastoupení pro tato témata je na kandidátce TOP 09 bezkonkurenční.

Miroslav Kalousek nemá o budoucnost TOP 09 obavy.

Na podzim nás čekají komunální volby. Prahu 1 vede v tomto volebním období starosta z TOP 09 Oldřich Lomecký. Sledujete ze sněmovních výšin komunální politiku v naší městské části, nebo je to pod vaše „rozlišovací schopnosti“?

Komunální politika je základem pro politické pozice politické strany. Je totiž nejbližší občanům a jejich každodenním potřebám. Nemůže být proto pod mojí „rozlišovací schopností“, ale v centru mé pozornosti. Mám radost z toho, že Oldřich Lomecký je jedním z nejschopnějších komunálních politiků v TOP 09 a určitě nejlepší starosta, jakého Praha 1 kdy měla.

Pojďme k vám osobně. Kde berete energii na boj v politické džungli?

Ač jsem byl všemi komunisty ve všech politických stranách označován za veřejného nepřítele číslo 1, měl jsem nejvíc preferenčních hlasů ze všech kandidátů ve svém volebním obvodu (Střední Čechy). Dokud jsou lidé, kteří si vaši práci přejí, má smysl tu práci dělat.

Máte nějaké koníčky? A co třeba nějaké tajemství?

Mám rád klasickou hudbu, zejména operu. Raduji se z toho, jak pod uměleckou taktovkou Jiřího Bělohlávky roste Česká filharmonie na světovou úroveň a těším se na Pražské jaro. Svě stárnoucí svaly se snažím udržovat na tenise a při plavání. Tajemství? Kdybych ho prozradil, už by to nebylo tajemství. (usmívá se)

KURZ SEBEOBRANY S BEDŘICEM RÝČEM

Při střetu s útočníkem musíme vzít v úvahu klíčové faktory: dispozice útočníka, místo střetu, okolní podmínky, má-li útočník zbraň, oblečení a obutí, čas a vedení boje. Jedině tak se lze útoku úspěšně ubránit.

1 Nikdy nekontrolujte obsah peněženky na veřejnosti. Někdo by vás mohl pozorovat.

2 Pokud vás někdo pozoruje, peněženku rychle schovejte (totéž platí u bankomatu).

3 ...a naražení na zeď.

4 Před nárazem na zeď, překřížte ruce před obličejem.

5 Přepadení útočníkem zezadu...

6 Vytočení...

7 ...a nápráh pravou rukou k úderu sevřenou pěstí do krku útočníka.

8 Dokončený úder pěstí do krku.

9 Po úderu následuje kop kolennem do břicha...

10 ...a ještě přidáme kop do rozkroku.

11 Po úderu a kopancích odstrčíme útočníka od sebe a seznámíme ho s chodníkem...

12 ...zároveň s odstrčením přišlápneme nohu, aby byl tvrdší dopad.

13 Než se útočník probere, tak jsme za horama...

Kvalita života seniorů – „home care“

Do oblasti zdravotně-ošetrovateľské péče vstoupil po sametové revoluci nový subjekt. Domácí péče neboli home care znamená, že akreditovaná zdravotní sestra dochází do domácnosti klienta a zde, místo v nemocnici nebo v ordinaci lékaře, provádí odbornou ošetrovateľskou péči dle instrukcí ošetroujícího lékaře. Home care je zejména zaměřena na podporu návratu zdraví a rozvoje soběstačnosti po těžké nemoci, operaci či úrazu. Může i zmírňovat utrpení u nevléčitelně nemocných lidí a podobně. Zdravotní sestry v návštěvní službě též provádí odborné ošetření, jako jsou převazy ran, sledování kontroly krevního tlaku a pulsu, odběry krve, podávání injekcí a infuzí, nácvik aplikace inzulínu u nových diabetiků, rehabilitaci včetně nácviku chůze v chodítku, dopomoc při hygieně, ale kromě toho poskytují i vysoce odbornou anesteziologickou ošetrovateľskou péči dětí a dospělých na lůžku. Nedílnou součástí této péče je poradenství seniorů i jejich blízkých a spolupráce se všemi zdravotnickými obory. Poskytovatelé domácí péče bývají nejčastěji soukromé agentury, nestátní zdravotnická zařízení, soukromé zdravotní sestry a církve.

Občané často zaměňují domácí péči se službou pečovatelskou, ta zajišťuje běžné denní úkony jako například nákupy, donášku obědů, úklid domácnosti, různé pochůzky, a to za předem dohodnutou finanční částku hrazenou klientem. Poskytovatelé takové péče bývají zejména obce nebo církve (katolická Charita, evangelická Diakonie).

Ne všichni seniori jsou na tom zdravotně a fyzicky tak dobře, aby se mohli účastnit pestrých aktivit, které pro ně připravuje Středisko sociálních služeb Praha 1 ve spolupráci s radnicí.

Naopak poskytování domácí péče je hrazeno zdravotními pojišťovnami, pokud tuto péči předepíše lékař (ošetřující lékař při propuštění z nemocnice nebo praktický lékař) nebo přímo klientem, např. pokud člen rodiny, který ošetřuje dlouhodobě nemocného, sám onemocní, jede na dovolenou apod. Avšak i v tomto případě lze často dohodnout péči placenou pojišťovnou přes home care agenturu. Pojišťovna hrazení péče limituje (max. 3 návštěvy/denně). Častější poskytování péče pak lze zajistit jako nadstandard za příplatek (u některých agentur je možné dohodnout i 24 hodinovou péči/7 dní v týdnu).

Možnost domácí péče není v laické veřejnosti dostatečně známá. Záleželo tak často na přístupu zdravotníků, jestli pacienta správně informují.

Nejčastějším případem je situace, kdy pacient je propouštěn z nemocnice a vyžaduje krátkodobou či déle trvající odbornou ošetrovateľskou péči. Tuto péči může převzít buď praktický lékař (což je však v případě více jak jedné návštěvy denně velmi zatěžující) nebo právě home care.

Po domluvě s rodinou a posouzení celkového zdravotního stavu pacienta, může lékař vystavit při propuštění z nemocnice poukaz na domácí péči na dobu 14 dnů. V případě potřeby delšího trvání domácí péče musí další indikaci provést praktický lékař.

Praktický lékař může indikovat domácí péči i v případech, kdy nejde o pokračování péče po propuštění z nemocnice v trvání maximálně na dobu 3 měsíců. Tuto indikaci však

lze opakovaně prodloužit (opět vždy maximálně na 3 měsíce). Domácí péče tak může být poskytována nepřetržitě po relativně neomezeně dlouhou dobu. Limitem je zde pouze smluvní vztah praktického lékaře s příslušnou pojišťovnou pacienta a změny zdravotního stavu klienta.

Mezi úskalí zajištění domácí péče patří např. situace, kdy se klient po propuštění z nemocnice nevrací do své domácnosti, ale do domácnosti svých blízkých. Pokud je se změnou domácnosti spojená i změna adresy, která znamená, že se klient ocitne mimo dosah dosavadního praktického lékaře, vzniká často časová tíseň při přeregistraci klienta k novému praktickému lékaři a s tím spojené problémy s včasnou indikací domácí péče příslušným lé-

kařem či předepisování zdravotních pomůcek. Poukazy k vydání pomůcek hrazených zdravotní pojišťovnou totiž nelze vystavit za hospitalizace. Vhodné je tedy včas tyto kroky promyslet a konzultovat zajištění následné péče ještě před propuštěním klienta jak s ošetroujícím nemocničním lékařem (co vše bude následovat) s novým praktickým lékařem (co je schopen a může zajistit) až po informování místně působící subjekty poskytující domácí péči, které z nich mají volné kapacity k převzetí klienta do své péče.

Kontakty na domácí péči mají jak nemocnice, tak praktičtí lékaři. Cenným zdrojem informací je internet – do známých vyhledávačů jako je Seznam, Google aj. zadejte heslo „domácí péče“ nebo „home care“

a případně přidejte název svého města.

Stárnutí (gerontogeneze, involuce) je přirozený a biologicky zákonitý proces, během kterého se snižují adaptační schopnosti a ubývají funkční rezervy organismu – v jednotlivých orgánech při něm probíhají změny degenerativní, morfologické a funkční. Avšak i stárnutí má svůj vývoj – oproti minulým dobám se dnes věk okolo 60-80 let považuje za období „raného“ stáří, které se vyznačuje poměrně zachovanou autonomií. Seniori ve 21. století běžně přispívají k sociálnímu životu i celospolečenské produktivitě.

Pokud však dojde ke ztrátě autonomie, což je významný subjektivní faktor hodnocení kvality života velmi starých lidí, čímž myslíme omezení nebo úplnou ztrátu přijímat vlastní rozhodnutí, vyrovnat se s jeho důsledky, sledovat vlastní cíle, zejména pak určovat směr své existence, je potřeba mít na blízku pomocnou ruku. Může to být rodina, která je dnes pod velkým tlakem náročných povinností, a i v tomto případě to může být zdravotní sestra, která vás navštíví doma.

Domácí péče je tak jedním ze způsobů, jak v maximální možné míře podporovat lidskou důstojnost, umožňuje našim spoluobčanům – seniorům – žít ve svém přirozeném prostředí a být součástí rodinného kruhu ve zdraví i v nemoci.

Mgr. Karel Ulm, MPA
člen RO TOP 09

Integrace? Ve školách to jde!

Možná to málokdo ví, zvláště ti, co ještě děti nemají. Dnes se integruje ve školách i školcích. Lékaři i pedagogicko-psychologické poradny diagnostikují problém a doporučí školní docházku do základní školy nebo školy praktické. Druhá možnost je samozřejmě ta závažnější. Většina škol se v dnešní době může „pochlubit“ integrací žáků, kteří se účastní normální školní docházky. Většina z nich má skvělé pomocníky, a to jsou asistenti pedagogové. Neplést si s ostatními asistenty, které si běžně hradí rodiče. Tato profese je však ještě dnes málo a špatně oceněná. Mnoho z různých poruch není natolik závažných, aby bránily ve školní docházce, ale bez kvalifikované pomoci na to dítě nestačí. Stát bohužel nevynakládá dostatečné částky z rozpočtu na platy asistentů pedagogů a zkvalitnění možnosti se učit pro tyto děti. Skoro žádné školy nestačí peníze na úvazky, které by potřebovala pro to, aby mohla, májíc na to kapacitu, zaplatit tolik asistentů pedagogů, kolik by potřebovala. I v Praze 1 naše školy integrují. A nemluvím jen o tzv. ADHD (neposedné, hyperaktivní či zlobivé dítě), jsou to děti např. s lehčím autismem, částečnou slepotou nebo méně závažnými poruchami sluchu nemluvě o poruchách v chování způsobených závažnými problémy v rodinách apod. – a není jich málo!

Chápu rodiče, kteří odmítají dát své děti do praktické školy (dříve zvláštní), pro ně jsou normální! A je to tak nebo by to tak mělo být! Osobně jsem přesvědčená, že mnoho těchto zdravotních poruch je více než slučitelných s běžnou školní docházkou, pokud mají někoho

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1 sídlí ve Francouzské ulici č. 56.

na pomoc. Je smutné, že ti, kteří rozhodují, se o tomto problému stále jen baví, vedou odborné diskuse, ale nikdy to nikam nevede. Trvá to již spoustu, co naše vyspělá společnost odborníků ví, jak řešit podobné situace, ale proč se sto stále nedá dotáhnout dokonce? Zlepšit kvalitu života různě postiženým lidem je třeba začít již od školních let. Děti, které se dokážou i přes svůj handicap přizpůsobit tzv. normálnímu a běžnému kolektivu ve škole, mají výhled na lepší budoucnost. Budou se cítit „stejní“ a ne „jiní“, budou sebejistější a samostatnější, nebudou se stydět! A přínos, který to má pro jejich „zdravé“ spolužáky, si asi všichni dovedeme představit. V naší společnosti se naše děti dnes již běžně učí a stýkají s ostatními národnostmi. Školy jsou multietnické,

ale zdravotní postižení takové to „jiné“, na to si musí zvykat. Chodit společně do školy je naučí toleranci, respektu a tomu, že je normální pomáhat a být ohleduplnými. Základ je vždy v dobré rodině, ale i moderní škola by měla pomáhat. Ředitelé škol by se již neměli dostávat do té nepříjemné situace, kdy jsou to oni, kteří ač to dítě má doporučeno, jsou nuceni ho odmítnout jen z finančních důvodů.

Doufám, že se to brzy změní a přeji všem dobrým, trpělivým a stále doufajícím rodičům, aby to nevzdávali. Hodně štěstí!

Karolina Polverini
radní pro školství a mládež za TOP 09

Proč obchodovat

Obchodování nabízí možnost zvolit si svou pracovní dobu, vydělat (nebo prodělat) hodně peněz, být odpovědný jenom sám sobě, užít si pocitu vítězství (není většího důkazu o správnosti úsudku než vítězství nad trhem), mít možnost se neustále zlepšovat...

Dobry obchodnik je realista. Úspěšné jsou jen ty obchody, které potvrdí vývoj na trhu. Myšlenka může být sebelepší, pokud jde však trh proti vám a proděláváte, je potřeba se rozhodnout jinak. Pokud obchodník bude pokračovat v „boji proti trhu“ a ze svých chyb se nepoučí, jeho kariéra skončí tím nejjednodušším způsobem – dojdou mu peníze.

Každý dobrý obchodník musí mít tři základní předpoklady: vyrovnanou psychiku, logický systém obchodování a dobrý plán řízení hotovosti. Obchody musí být založeny na jasně definovaných pravidlech a tato pravidla se musí dodržovat. Pokud obchodujeme, pustili jsem se do soutěže s neživějším mozkiem na planetě; jestliže dáme svým emocím možnost, aby převzaly kontrolu nad obchodováním, způsobilíme si velké problémy.

Kterých chyb je potřeba se vyvarovat?

Každý člověk má sklon dělat chyby. Touto problematikou se zabývá část psychologie specializující se na kognitivní chyby úsudku. Zde uvádím několik oblastí, se kterými se každý obchodník při rozhodování potká:

- Ukotvení rozhodnutí: všeobecná tendence člověka spoléhat se při rozhodování na jednu, individuální skutečnost, které přikládá subjektivní důležitost.
- Stádní chování: tendence věřit něčemu proto, že to říkají nebo dělají ostatní.
- Tendence vidět sám sebe jako méně náchylného k omylům, než jsou ostatní.
- Konfirmační omyl: tendenci interpretovat nové informace tak, že potvrzují původní rozhodnutí.
- Denominační efekt: tendence utracet větší sumy peněz, pokud jsou denominovány v menších jednotkách (sumách).
- Omyl v rozlišování: chyba při posuzování rozdílnosti dvou možností, pokud jsou posuzovány vzájemně, oproti situaci, kdy jsou posuzovány odděleně.
- Chyba v očekávání: tendence přijímat, vybírat a publikovat jen ta data a informace, které potvrzují přijatou teorii, a odmítat ta, která jsou s ní v rozporu.
- Chyby v zaměření pozornosti pouze na jeden aspekt a přehlížení jiných aspektů problému.
- Efekt zaměření se: chyba, při níž vyhodnocujeme informace podle toho, v jaké formě jsou nám předkládány.
- Iluze kontroly nad vývojem: chyba, při níž si přisuzujeme větší kontrolu

nad budoucími jevy, než skutečně máme.

- Informační omyl: tendence vyhledávat i takové informace, které nemají vliv na vývoj daného procesu.
- Iracionální eskalace: sklon k tomu navyšovat investici přesto, že nový vývoj ukazuje, že byla pravděpodobně chybná.
- Averse ke ztrátě: rozhodnutí ukončit špatnou investici a přiznat ztrátu se jeví příliš znepokojující, takže raději ztrátu necháme prohlubovat.
- Iluze peněz: tendence orientovat se spíše na velikost čísla vyjadřující sumu peněz, než na jejich kupní sílu.
- Omyl negativismu: tendence dávat větší význam špatným než příznivým zprávám.
- Ignorování pravděpodobnosti: chyba, při níž je podceňována pravděpodobnost jiného možného vývoje v situaci, kdy se rozhodujeme a nemáme úplné informace.
- Přesvědčování se po uskutečněném obchodu, že rozhodnutí bylo dobré přesto, že si tím nejsme jisti.
- Reaktanční omyl: sklon k tomu dělat opak toho, co nám někdo radí, abychom si dokázali, že máme svou bodu v rozhodování.
- Semmelweisuv reflex: tendence popírat takové informace, které odporují obecně přijaté teorii.
- Snění: sklon dělat taková rozhodnutí, jehož příjemné výsledky v budoucnosti si rádi představujeme, ale která nejsou v souladu s racionálním očekáváním.

Ing. Igor Kocmánek
zastupitel za TOP 09

Patří do světlíku roura?

Dotaz:

V posledních letech dochází často k situaci, že odkouření plynových spotřebičů, místo toho, aby byl vyvložkován komín, se řeší plechovou rourou vyvedenou světlíkem. Takže ze střechy trčí několik metrů plechových trubíc, každá jiné délky a sklonu. Krom toho, že to není estetické, zajímá nás otázka právní. Světlíky jsou nepochybně společnou částí domu, za kterou je odpovědné SVJ, kterého se však instalující kominíci neptají. Má být k tomuto použití společných prostor souhlas SVJ, dá se použití světlíku zabránit, nechat odstranit nebo alespoň ve prospěch SVJ zpoplatnit nebo si i po letech hraje na to, že je všechno všech?

Odpověď na zaslaný dotaz:

Světlíky samozřejmě jsou společnou částí domu, ale souhlas SVJ s instalací odkouření plynových spotřebičů si musí společenství vyhradit ve stanovách, které bude muset každé společenství upravit a přizpůsobit novému občanskému zákoníku. Je nutné postupovat v souladu s § 1208 písmeno i) o.z. které dává společenství možnost mnoho dosud sporných věcí striktně stanovami upravit. Navrhuji proto, aby společenství jasně stanovilo, že člen společenství musí žádat výbor společenství, jako statutární orgán (§ 1205 o.z.) o písemný souhlas s instalací odkouření. Při výměně kotle je od ledna 2014 povinná nová revize kouřových cest, ale partnerem revizní firmy vždy byl a nadále bude pouze vlastník bytu. Pokud tedy ve stávajících stanovách nebyl souhlas SVJ upraven, nelze stávající odkouření odstranit s výjimkou nařízení památkářů, kteří tuto pravomoc jednoznačně mají! Závěrem doporučuji společenství, jehož hlavním úkolem je zajišťování správy domu, striktně provádět 1x ročně revize plynu ve všech bytových jednotkách. Vlastníci jednotek péči o plynové spotřebiče a jejich odkouření velmi podceňují a smrtelných nehod každým rokem přibývá.

JUDr. Monika Krobová Hášová,
advokátka a zastupitelka hl. m. Prahy za TOP 09

Ten náš jazyk, safraporté... Ještěže je tady Korte!

Máme tu výhodu, že regionální organizaci TOP 09 v Praze 1 zastupuje v parlamentu její člen PhDr. Daniel Korte, profesí klasický filolog. Bylo by hříchem toho nevyužít, a proto pro vás v Pražském kurýru připravuje pravidelný jazykový koutek.

Své dotazy zasílejte na adresu kuryr@pha.top09.cz.

Dotaz:

Posledně jste zmiňoval mj. vlašský ryzlink. Vlašský jste obsáhle vysvětlil, ale co je to ryzlink (co do původu tohoto slova)? A co názvy ostatních odrůd? Tramín, Veltlín, cabernet, chardonnay, merlot – jsou to náhodné shluky písmen nebo je v názvu zašifrováno nějaké sdělení?

Odpověď:

Zajímavý dotaz, byť je zjevně určen spíše encyklopedistovi než filologovi. Ale protože je zřejmé, že s tazatelem mě spojuje záliba ve vínu, pokusím se odpovědět. Ryzlink (něm. Riesling) pochází z Poryní (Rheingau), jeho název je dokumentárně doložen již od 15. století v různých grafických podobách (Rießlingen, v Alsasku Russelinge, Rissling). Nárok na pojmenování si dělá rakouské Wachau, kde se nalézá místo (viniční trať) Ritzling, ale to je pouze spekulace. Ani etymologie, která odvozuje Riesling od slovesa rieseln, „poprchávat“, „zavlažovat“, není příliš přesvědčivá.

Naproti tomu jména dalších dvou

PhDr. Daniel Korte
poslanec za TOP 09

odrůd z dotazu, tramín a veltlín, jsou jasná, dostala jméno podle místa pěstování: Tramin (něm., it. Termino) je městečko v Jižním Tyrolsku (Alto Adige), jedete-li do Itálie přes Brennerský průsmyk, stojí za to se tam zastavit – je to kousek od dálnice cca 80 km pod Brixenem. Ovšem původ této révy je rovněž nejasný, je prastará, pochází patrně již z římských dob. A název „veltlínské“ je odvozen od jména alpského údolí v Lombardii při hranicích se Švýcarskem (něm. Veltlin, it. Valtellina, lombardsky Valtulina), odkud mělo pocházet veltlínské červené; pojme-

nování se až v 19. stol. přeneslo na veltlínské zelené, jež je autochtonní révou z Dolních Rakous.

Cabernet je oblíbená réva s mnoha odrůdami, z nichž nejrozšířenější je červený Cabernet Sauvignon. Slovo – jakož i odrůda – cabernet pochází z oblasti Médoc v regionu Bordeaux, poprvé se zmiňuje až r. 1866. Základem slova je patrně latinské caput, „hlava“, tj. „hlava révy, dávající červená vína“, zatímco druhá část pojmenování je odvozena od fr. sauvage, „divoký“, „divoce, tj. volně rostoucí“, čímž se chce říci, že Cabernet Sauvignon vznikl křížením s divokou odrůdou. Rovněž merlot pochází z Bordeaux, je to vykřížená réva, jeden z jejích rodičů je cabernet, takže také dává červené víno. Její bobule jsou malé ve velkých hroznech, brzy se zabarvují do modra a plně dozrálé nabývají černomodrého lesku. A podle tohoto vzhledu dostal merlot své pojmenování: pták kos (fr. merle) je zabarven podobně – a navíc si s gusem pochutnává na jeho bobulích.

A chardonnay? Tato starobylá odrůda vzniklá samovolným křížením pochází z Burgundska, název je odvozen od obce téhož jména, jehož původ je latinský: za římských dob se jmenovala Cardonnacum, což může být odvozeno od lat. cardo, carduus, „bodlák“, znamenalo by to tedy „místo porostlé bodláky“.

Tak, a teď víme, co pijeme. Nuže: na zdraví, prost, a notre santé, cin-cin, lechajm!

Mgr. Kristina Farris
členka RO TOP 09

DEJME NAŠIM DĚTEM ŠANCI

Za člověka by měly hovořit primárně činy, což znamená, že řeč není ve finále tak důležitá. Zdá se však, že tento názor nesdílí spousta mých politických kolegů napříč politickým spektrem, kteří jakoby otevírání dutiny ústní považovali, za hlavní cíl veškerého politického snažení. Možná doufají, že dokonale vyčištěná dutina ústní musí být náležitě marketingové podpořena a nezbyvá, než ji prodávat, kde to jen jde. Následně se v této činnosti sami mezi sebou podporují a kdo mluví nejdéle a nejhlasitěji, o obsahu nemluvě, tak se zjevně často cítí jako alfa samec, kterým chtěl vždy být, ale kupodivu se nezdařilo. Naštěstí naše politická scéna těmto jedincům nabízí prostor, kde každý má právo se vyjádřit v jakémkoli rozsahu a to opakovaně a neomezeně. Jsem slyšet, tedy se cítím dobře a konečně mám pocit, že ke mně smečka vzhlíží. Smečka nevzhlíží, jen tiše trpí a doufá, že jednou musí přijít pravidlo omezení, které kolegy utne a bude je motivovat činit, namísto procvičování čelistních kloubů. Tito drazí kolegové opomíjejí skutečnost, že jejich úkolem je přinášet problémy z různých úrovní politického světa, ale zároveň i návrhy řešení. Uvědomování si nedostatků, které nás obklopují a upozorňování na tyto, je jistě přínosné, ale je to teprve první krok k tomu, aby se věci pohnuly a změnily k lepšímu. Dalším krokem musím být návrh možných řešení a hlavně pak veškerá práce, která ke kýměně vede. Zdá se však, že většina kolegů, kteří se pohybují na druhé úrovni politického spektra, můžeme sice již považovat za vyšší ligu, nicméně stále dost daleko od politické extraligy. Pro zjednodušení si rozdělme politiky do 4 kategorií:

- 1. Žvanil** – nemá vlastní názor, neustále se na něco ptá, dlouze hovoří a nechce být přerušován.
 - 2. Kritik** – zná všechny problémy a je schopen strávit dlouhé hodiny upozorňování na neutěšený stav světa.
 - 3. Teoretik** – Navrhuje řešení problémů, které sám přináší, ale daným řešením není sám ochoten nic dát.
 - 4. Řešitel** – Je vykonavatelem řešení problémů z jeho vlastní „dílny“ či dílny ostatních.
- Kategorie 4. je ideální, leč vzácná, avšak lehce měřitelná, tady rozhodují výsledky. Jedním ze zásadních výsledků úspěšného řízení Prahy 1 je zcela jistě kontinuální zavádění předškolní přípravy do základních škol. Tzv. 0 ročníky je dnes možné objevit ve 4 základních školách rozptýlených po různých koutech Prahy 1. 0 ročníky jsou ideálních řešením pro stále vzrůstající trend odkládání školní docházky, převážně na základě žádostí samotných rodičů. Dítě se zde nemusí vyrovnávat s náročným přechodem z prostřední plného her do prostředí plného povinností. Přechod je díky 0 ročníku pozvolnější, dítě si stále hraje a prostřednictvím hry se učí, ale zároveň je pomalu uváděno do školního světa, kdy plní povinnosti vyplývající z účasti ve třídě. Je zde větší prostor s dítětem diskutovat, dám mu tedy prostor vyjádřit se a vytvářet si povědomí o tom, kdo je. Cílem nultého ročníku je zároveň vzbudit v dítěti zvědavost, zájem o nové znalosti a dovednosti, a to nenásilnou, pozvolnou formou, bez tlaku na vysoké výkony. Dejme našim dětem šanci využít této příležitosti připravit se na životní změnu, poznat nové kamarády v menších třídách a pomoci jim začít objevovat všechna kouzla světa již v 0 ročníku.

Vážně nevážně

„Pořád se něco děje.“ Slavnou větou z jedné ze scének Miroslava Donutilla uvádíme tradiční rubriku, která mapuje legrační a absurdní výroky a texty, jimiž byli v minulém období občasně obyvatelé Prahy 1. Tentokrát v tomto směru jasně vítězí ODS, která zjevně spoléhá na to, že tři roky v opozici stačily k tomu, aby lidé zapomněli na úžasné osoby v jejich řadách a výkony někdejších radních.

Jednička

Jednička
periodikum ODS Praha 1

I v České republice jsou svoboda a demokratický rozvoj vážně ohroženy. Pozorujeme snahy o jejich omezování, ať už ze strany tuzemských oligarchů, či zastánců předlistopadového režimu...

Je pravda, že ODS včetně pobočky v Praze 1 nemá oligarchy, protože její kmotři takových výšin nedosahují. Nechvalně známá jména však publikují v Jedničce. A zatímco oligarchové měnící dějiny občanským demokratům vadí, jejich kmotři a kmotřičci, kteří „pouze“ rozkládají demokracii jako rakovina, už nikoli...

Pražský kurýr

Jednička

Jednička
periodikum ODS Praha 1

V majetku městské části stále zůstává řada nebytových prostor, které se nedaří pronajmout. Jsou prázdné a chátrají. My jsme tyto nebytové prostory nabízel k pronájmu velmi aktivně, současná radnice je v tom bohužel pasivnější...

Pražský kurýr

O tom, jak se s nebytovými prostory nakládalo za dob panování ODS nad touto oblastí, se dodnes v Praze 1 vyprávějí legendy. Jestliže tíž lidé dnes kritizují současné poměry a třeba i občasně chyby, je to podobné, jako kdyby Alexandr Lukašenko poučoval Evropu o lidských právech.

Napište, co vám v Praze I vadí!

Jak jsme slíbili v minulém čísle Pražského kurýra, přinášíme anketní lístek, jehož cílem je zjištění vašich názorů na život v naší městské části. Pokud se chcete této anketě zúčastnit, vyplňte, prosím, dotazník a zašlete nám jej poštou na adresu RO TOP 09 Praha I, Tyršův dům, Újezd 450/40, 118 00 Praha I-Malá Strana. Nebo se body dotazníku volně inspirujte a své připomínky, názory a nápady napište jednoduše do e-mailu a pošlete na adresu: kuryr@pha.top09.cz.

1. Co mi v Praze I nejvíce vadí?

2. Co se mi v Praze I nejvíce líbí?

3. Jsem celkově s životem v Praze I spokojen/a, či nikoli?

4. Cítím se v Praze I bezpečně?

5. Jsem spokojen/a s občanskou vybaveností?

6. Co si myslím o práci radnice Prahy I?

7. Dokázal/a bych se odstěhovat z Prahy I? Z jakého důvodu?

8. Věk / pohlaví / čtvrť

Vepřová játra à la Aretina

SUROVINY:

500 g vepřových jater,
2 stroužky česneku,
2 lžičky kmínu,
2 bobkové listy,
1 lžičku pepře,
5 lžic olivového oleje,
4-5 lžic olivového oleje,
1 dcl červeného vína,
sůl

POSTUP:

Játra nakrájíme na plátky a stočíme je do podoby malých míčků, které zajistíme špejlemi.

Vložíme je nejlépe do keramického hrnce, přidáme česnek, koření a olej.

Asi 10 minut vše opékáme, pak podlijeme vínem a dalších 10 povaříme, až se tekutina takřka vysmažne.

Tenhle postup je moc krátký, takže ho musíme ještě něčím vyšperkovat. Lepší než špejle by byl celý stoněk uschlého divokého kmínu.

TIP!

IDEÁLNÍ PŘÍLOHOU JSOU BÍLÉ DUŠENÉ FAZOLE KOŘENĚNÉ ŠALVĚJÍ.

Procvičte své mozkové závity,

přemýšlejte – a hlavně se bavte!

1.

Co je to **SARONG**?

- a) Dušené hovězí
- b) Balkon
- c) Ovoce
- d) Druh oděvu
- e) Jezero

2.

Které číslo patří
na místo otazníku?

$$12 + 6 : 2 + 1 \times 5 + 6 = ?$$

3.

Vyberte slovo z pravého sloupce,
které patří do levého sloupce:

LOM
OMEN
KUS
ETAN
?

KOLEM
MEZE
EBEN
RYBA
DRAK

**Správné odpovědi
naleznete na str. 2**